

Vilkår for **Ansvarsforsikring**

9903-1 Juni 2011

Generelle oplysninger

Aftalen er indgået med Topdanmark Forsikring A/S, i det følgende kaldet Topdanmark.

Personoplysninger mv.

Som kunde har I naturligvis mulighed for at se, hvilke personoplysninger vi har om jer. Det vil typisk være oplysninger om navn, adresse, CPR-/CVR-nummer og jeres forsikringer. Hvis I ønsker at se disse oplysninger, kan I blot skrive til:

Topdanmark
Borupvang 4
2750 Ballerup

Hvis I ikke ønsker at modtage markedsføringsmateriale fremover, kan I blot skrive til samme adresse.

Vi skal informere jer om, at oplysninger om jeres kundeforhold bliver registreret centralt i Topdanmark.

Provision

Vi kan oplyse, at nogle af Topdanmarks medarbejdere får provision eller bonus, når de sælger en forsikring.

NemKonto

Topdanmark benytter NemKonto-systemet til at udbetale penge til jer, hvis vi har registreret jeres CPR-/CVR-nummer.

Ordforklaring

Ordforklaringen er en del af vilkårene. Ord og begreber markeret med en * er forklaret i 9910-1. Nogle forsikringer kan have yderligere ordforklaring.

Indholdsfortegnelse

	Side
20100 De sikrede	5
20200 Erhvervsansvar	
20210 Hvad er dækket?	5
20220 Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting:.....	5
20300 Produktansvar	
20310 Hvad er dækket?	7
20320 Forsikringen dækker ikke ansvar for:.....	7
20330 Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, ...	7
20340 Forsikringen dækker sikredes ansvar for skade på eller tab vedrørende ting, herunder bygninger:	7
Fælles for 20200 Erhvervsansvar og 20300 Produktansvar	
20400 Afværgelse af skade	9
20500 Aftaler om ansvar og erstatning.....	9
20600 Geografisk dækningsområde.....	9
20700 Afgrænsning overfor særlige ansvarsforsikringer	10
20800 Forsæt, grov uagtsomhed mv.....	10
20900 Forsikringstid	10
21000 Dækningssummer og selvrisiko	11
21100 Serieskader	11
21200 Anmeldelse af forandringer (risikoændring)	12
21300 Anmeldelse af skade	12
21400 Andre forsikringer mod samme risiko.....	12
21500 Regulering.....	12
22000 Behandling og bearbejdning (erhvervsansvar)	
22001 Generelt	13
22500 Udvidet ansvar for beboelsejendom	
22510 Hvad er dækket?	14
23000 Professionelt ansvar	
23010 Hvad er dækket?	16
24000 Bestyrelsesansvar for andelsbolig- /ejerlejlighedsforening	
24010 Hvem er sikret?	17
24020 Hvad er dækket?	17
24030 Forsikringstiden	17
24040 Undtagelser	17
24050 Geografisk område.....	18
24060 Dækningssummer.....	18
24070 Selvrisiko	18
24080 Serieskader	19
24085 Anmeldelse af forandringer.....	19
24090 Anmeldelse af skade	19
24095 Andre forsikringer mod samme risiko.....	19
24500 Bestyrelses- og forretningsføreransvar for almene boligorganisationer	20
24510 Bestyrelsesansvarsforsikring	
24511 Hvem er sikret?	20
24512 Hvad er dækket?	20
24513 Hvad er ikke dækket?	20
24520 Forretningsføreransvarsforsikring	
24521 Hvad omfatter forsikringen?.....	20

24522	Hvem er sikret og hvad er dækket?	20
24523	Hvad er ikke dækket?	21
24530	Fælles vilkår for bestyrelses- og forretningsføreransvarsforsikring	
24531	Særlige betingelser for dækning.....	21
24540	Undtagelser	22
24550	Dækningssummer.....	22
24560	Selvrisiko	23
24570	Forsikringstiden*	23
24580	Anmeldelse af erstatningskrav	23
24590	Fastsættelse og regulering af prisen	24
24599	Ordforklaring i alfabetisk orden	24
25000	Motoransvar (forhandler og værksted)	
25010	Hvem er sikret?	26
25020	Hvad er dækket?	26
25025	Hvad er ikke dækket?	26
25030	Regresbestemmelser	26
25035	Dækningssummer.....	26
25040	Hvad er omfattet?	26
25050	Hvad er ikke omfattet?	27
25500	Motoransvar (uindregistrerede arbejdsmaskiner)	
25510	Hvad er dækket?	28
25520	Hvad er ikke dækket?	28
25530	Hvem er sikret?	28
25540	Hvilke betingelser gælder for dækning?	28
25550	Dækningssummer.....	28
25560	Regresbestemmelser	28
26000	Retshjælp (erhverv)	
	Indledning	29
26010	Hvem er sikret?	29
26020	Hvilke tvister er dækket?	29
26025	Hvilke tvister er ikke dækket?	29
26030	Hvilke omkostninger er dækket?	30
26035	Hvilke omkostninger er ikke dækket?	30
26040	Erstatning og selvrisiko	31
26045	Fordeling af omkostninger	31
26050	Merværdiafgift	32
26055	Forsikringsperioden.....	32
26060	Valg af advokat	32
26065	Særlige regler for småsager	32
26070	Anmeldelse til Topdanmark	33
26075	Generelle vilkår	33
26500	Retshjælp (andelsbolig- og ejerlejlighedsforening)	
	Indledning	34
26510	Hvem er sikret?	34
26520	Hvilke tvister er dækket?	34
26525	Hvilke tvister er ikke dækket?	34
26530	Hvilke omkostninger er dækket?	35
26535	Hvilke omkostninger er ikke dækket?	35
26540	Erstatning og selvrisiko	36
26545	Fordeling af omkostninger	36
26550	Merværdiafgift	36
26555	Forsikringsperioden.....	37
26560	Valg af advokat	37
26565	Anmeldelse til Topdanmark	37
26570	Generelle vilkår	37
26599	Ordforklaring i alfabetisk orden	38

For forsikringen gælder reglerne i lov nr. 129 af 15. april 1930 (lovbekendtgørelse nr. 999 af 05.10 2006) med senere ændringer om forsikringsaftaler, for så vidt de ikke er fraveget ved de almindelige og særlige vilkår.

Dækning efter de almindelige vilkår ydes i øvrigt i overensstemmelse med de af SKAFOR (F & P) og Dansk Industri i fællesskab udarbejdede kommentarer hertil. Andre vilkår kan aftales, herunder udvidelse af dækningen i forhold til de anførte undtagelsesbestemmelser.

20100 De sikrede

Forsikringen dækker forsikringstageren og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer.

20200 Erhvervsansvar

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

20210 Hvad er dækket?

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting under udøvelse af den i forsikringsaftalen nævnte virksomhed samt erstatningsansvar, der pålægges sikrede som ejer eller bruger af bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift.

20220 Forsikringen dækker ikke ansvar for skade på ting:

20220.10 som tilhører forsikringstageren.

20220.20 som sikrede har til lån, leje, opbevaring, afbenyttelse, befordring eller af anden grund har i varetægt eller har sat sig i besiddelse af.

20220.30 som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, såfremt skaden sker under hvervets udførelse.

20220.40 forårsaget ved, at produkter eller ydelser udebliver, ikke kommer rettidigt frem eller ikke præsteres rettidigt.

20220.50 forårsaget ved den sikredes udførelse af jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge eller andet, nedbrydningsarbejder, grundvandssænkninger og andre grundvandsreguleringer.

20220.60 forårsaget ved den sikredes brug af sprængstoffer.

20220.70 forårsaget ved arbejder på bygning eller grundareal, der benyttes ved virksomhedens drift, i form af

- byggearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning mv.), hvad enten de udføres af sikrede eller andre.
- jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv. som nævnt i 20220.50 og sådanne arbejder udført af andre end sikrede.

- 20230 Forsikringen dækker kun ansvar for forurening af eller igennem luft, jord eller vand fra den sikredes virksomhed, fra virksomhedens affaldsdepoter eller dens bortskaffelse af spild-, overskuds- eller affaldsprodukter samt derved forvoldt skade på person eller ting, såfremt skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld og ikke er en følge af, at sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har overtrådt de til enhver tid gældende offentlige forskrifter, og i øvrigt kun med den herfor i forsikringsaftalen særskilt angivne dækningssum.
- Forsikringen dækker på samme betingelser ansvar for forurening, hvis den forsikrede virksomhed er omfattet af den i Lov om erstatning for miljøskader og eventuel afløsende lovgivning indeholdte liste over virksomheder, for hvilke der gælder et objektivi ansvar.
- Skade på kloak, rørledninger, rensningsanlæg eller tilsvarende som følge af udledning gennem eller til disse anses for en forureningsskade og dækkes kun med de i nærværende punkt angivne begrænsninger.
- 20230.10 Det er en betingelse, at såvel skadeårsag som skadevirkning er sket på ét og samme tidspunkt og ikke over et tidsrum. Skade som følge af f. eks. slid, tæring eller lignende er derfor ikke dækket.
- 20240 Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, medmindre dette er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade.
- 20250 Forsikringen dækker ikke bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder punitive damages.

20300 Produktansvar

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

20310 Hvad er dækket?

Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade på person eller ting forvoldt af sikredes produkter eller ydelser, efter at de er bragt i omsætning eller præsteret. Dækning er betinget af, at skaden er forvoldt under udøvelse af den i forsikringsaftalen nævnte virksomhed og af produkter eller ydelser, som er angivet i forsikringsaftalen.

20320 Forsikringen dækker ikke ansvar for:

20320.10 skade på eller tab vedrørende selve produktet eller ydelser.

20320.20 skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes ved driften af luftfartøj, og som er medvirkende årsag enten til havari af luftfartøj eller til fremkaldelse af fare herfor.

20320.30 skade eller tab forårsaget af produkter eller ydelser, som benyttes til "off-shore"-installationer, og som er medvirkende årsag enten til havari af sådan installation eller til fremkaldelse af fare herfor.

20320.40 skade på eller tab vedrørende ting tilhørende forsikringstageren.

20320.50 skade på eller tab vedrørende ting, som sikrede har i sin varetægt mv. som anført i 20220.20.

20320.60 skade på eller tab vedrørende ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, hvis skaden sker under hvervets udførelse som anført i 20220.30.

20320.70 skade på eller tab vedrørende ting forårsaget af sikredes jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder mv. som anført i 20220.50.

20320.80 skade på eller tab vedrørende ting forårsaget af sikredes brug af sprængstoffer.

20330 Forsikringen dækker ikke ansvar for formuetab, som ikke er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade. Forsikringen dækker heller ikke følgende formuetab, selv om de er en følge af en af forsikringen dækket person- eller tingskade:

20330.10 Tab, udgifter eller omkostninger forbundet med at hjemtage, genfremstille, omlevere, omgøre, reparere, tilintetgøre, bortfjerne eller træffe tilsvarende foranstaltninger med hensyn til defekte produkter eller ydelser,

20330.20 Driftstab, tidstab, avancetab og lignende indirekte tab, jf. dog 20530,

20330.30 Bøder eller tilsvarende, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private, herunder "punitive damages".

20340 Forsikringen dækker sikredes ansvar for skade på eller tab vedrørende ting, herunder bygninger:

20340.10 - som sikredes produkt eller ydelse er gjort til en del af, er opblandet eller indarbejdet i, sammenføjet med, benyttet til emballering af eller på anden måde forbundet med.

20340.20 - som sikredes produkt eller ydelse er oparbejdet til, benyttet til oparbejdelse af eller foder for.

20340.30 - som sikredes produkt eller ydelse benyttes til fremstilling, bearbejdning eller anden form for behandling af.

- 20341 Dækning ydes i de i 20340.10 - 20340.30 nævnte tilfælde, hvad enten der foreligger en skade som angivet i 20310 eller et formuetab som angivet i 20330, 1. punktum, under de i øvrigt i 20310 nævnte betingelser, men kun med den herfor i forsikringsaftalen særskilt angivne dækningssum.
- 20342 Dækningen er begrænset til sikredes ansvar for det direkte tab forbundet med, at en fremstillet eller bearbejdet ting - på grund af sikredes produkt eller ydelse - må kasseres, repareres, er blevet dyrere at fremstille eller bearbejde eller mindre værd.
- 20343 Dækning ydes kun for den fremstillede eller bearbejdede tings værdiforringelse, de yderligere fremstillings- eller bearbejdningsomkostninger eller selve reparationsudgiften.
- 20344 Andre omkostninger og tab, herunder som følge af udsendelse af personel, hjemkaldelse, opsporing, undersøgelse eller transport af den fremstillede eller bearbejdede ting eller udsendelse af meddelelser vedrørende denne, dækkes ikke.
- 20345 I de tilfælde, hvor sikredes produkt eller ydelse har forvoldt skade på eller tab vedrørende ting som nævnt i 20340.10 og 20340.20, sker dækning med fradrag af værdien af sikredes produkt eller ydelse uden defekt.

Fælles for 20200 Erhvervsansvar og 20300 Produktansvar

20400 Afværgelse af skade

- 20410 Forsikringen dækker ikke skade, hvis indtræden sikrede forsætligt eller groft uagtsomt har undladt at afværge.
- 20420 Opstår der en umiddelbar fare for, at en skade omfattet af forsikringen vil indtræde, dækker forsikringen med den i forsikringsaftalen herfor særskilt angivne dækningssum de udgifter og tab, som er forbundet med foretagelse af de til farens afværgelse nødvendige foranstaltninger, hvad enten vedkommende foranstaltning træffes af sikrede eller af en tredjemand, over for hvem sikrede er ansvarlig.
- 20430 For så vidt angår afværgelse af fare for indtræden af en af 20300 omfattet skade, dækker forsikringen dog ikke udgifter eller tab forbundet med foretagelse af foranstaltninger som nævnt i 20330.10, selv om de foretages med henblik på afværgelse af fare. Det samme gælder udgifter eller tab, som er forbundet med en undersøgelse af, om et produkt eller en ydelse er defekt, eller om der foreligger fare som anført i 20420, eller som en følge af, at et defekt produkt eller en defekt ydelse ikke kan anvendes.

20500 Aftaler om ansvar og erstatning

- 20510 Forsikringen dækker ikke ansvar, som følger af et tilsagn fra sikrede om en anden erstatningsydelse eller om et videregående ansvar end, hvad der følger af almindelige erstatningsregler. Findes tilsagnet i forsikringstagerens almindelige salgs- og leveringsbetingelser, og har Topdanmark godkendt tilsagnet, er et i dette begrundet ansvar for en af forsikringen i øvrigt omfattet skade dog dækket.
- 20520 **Har forsikringstageren ved aftale fraskrevet sig ret til erstatning, dækker forsikringen ikke i det omfang Topdanmarks regresret herved begrænses, medmindre**
- 20520.10 fraskrivelsen findes i forsikringstagerens almindelige indkøbsbetingelser, og Topdanmark har godkendt fraskrivelsen.
- 20520.20 fraskrivelsen findes i de af forsikringstagerens leverandør anvendte salgs- og leveringsbetingelser, og disses indhold og anvendelse er i overensstemmelse med, hvad der er sædvanligt i et forhold som det foreliggende.
- 20530 Har forsikringstageren i sine almindelige salgs- og leveringsbetingelser fraskrevet sig ansvar for formuetab omfattet af 20330.20, og har Topdanmark godkendt denne fraskrivelse, dækker forsikringen sådant tab, der følger af en af 20310 dækket person- eller tingskade, såfremt sikrede, uanset fraskrivelsen, er ansvarlig herfor.

20600 Geografisk dækningsområde

- 20610 Forsikringen dækker skade, som er sket inden for det i forsikringsaftalen angivne geografiske område.
- 20620 Skade omfattet af 20300, som er sket uden for det i forsikringsaftalen angivne geografiske område, dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af et produkt eller en ydelse, som - i uændret stand, i bearbejdet stand eller som bestanddel af andre produkter eller ydelser - er bragt uden for det i forsikringsaftalen angivne geografiske område
- 20620.10 - enten i ikke-erhvervsmæssigt, privat øjemed,
- 20620.20 - eller i erhvervsmæssigt øjemed, uden at sikrede havde eller burde have kendskab hertil.

20630 Anden skade end sådan, som omfattes af 20300, sket uden for det i forsikringsaftalen angivne geografiske område, dækkes kun, såfremt skaden er forvoldt af sikrede under rejse eller midlertidigt ophold dér og ikke skyldes sikredes arrangement af eller deltagelse i udstillinger, demonstration af produkter eller ydelser, betjening af maskiner eller maskinelle anlæg eller anden deltagelse i produktionsprocesser.

20700 Afgrænsning overfor særlige ansvarsforsikringer

20710 **Forsikringen dækker ikke ansvar for:**

20710.10 Skade forvoldt ved sikredes benyttelse af motordrevet køretøj. Såfremt der er tegnet motorkøretøjsforsikring for sådant køretøj, dækker nærværende forsikring på disse forsikringsbetingelser det ansvar, der ikke omfattes af motorkøretøjsforsikringen, når køretøjet er i brug som arbejdsredskab.

20710.20 Skade forvoldt ved sikrede benyttelse af søfartøj eller luftfartøj.

20710.30 Skade forvoldt af sikredes hund.

20710.40 Skade forvoldt af sikrede som jæger i det omfang, sådant ansvar dækkes af jagtforsikringen.

20710.50 Nuklear skade som defineret i paragraf 1 i lov om erstatning for atomskader (nukleare skader).

20800 Forsæt, grov uagtsomhed mv.

20810 Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab forvoldt af sikrede med forsæt eller under selvforskyldt beruselse.

20820 Forsikringen dækker ikke ansvar for skade omfattet af 20200 (erhvervsansvar) på ting, når skaden skyldes sikredes grove tilsidesættelse af elementære sikkerhedsforanstaltninger.

20830 **Forsikringen dækker ikke ansvar for skade eller tab omfattet af 20300 (produktansvar), såfremt**

20830.10 - skaden eller tabet kan henføres til et groft uforsvarligt forhold i forbindelse med ledelsen af virksomheden.

20830.20 - forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, var vidende om eller alene af grov uagtsomhed uvidende om, at vedkommende produkt eller ydelse var defekt, eller har hidført en sådan med forsæt.

20830.30 - skaden eller tabet skyldes, at der forsætligt eller groft uagtsomt er givet urigtige oplysninger om anvendeligheden af vedkommende produkt eller ydelse, uanset formen for en sådan oplysning.

20840 **Forsikringen dækker ikke sikredes erstatningsansvar for formuetab og/eller skade tilføjet personer eller ting, som skyldes påvirkning af asbest.**

20850 **Forsikringen dækker ikke ansvar for nogen form for forurening forvoldt i USA og Canada, når der er tale om et erhvervsansvar.**

20900 Forsikringstid

20910 Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden.

20920 **Et erstatningskrav anses for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:**

20920.10 det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af en skade eller et tab med krav om erstatning,

- 20920.20 det tidspunkt, hvor forsikringstageren eller den, hvem det på dennes vegne påhviler at lede virksomhedens drift, får sin første viden om,
- 20920.21 - at der er indtrådt en skade eller et tab, eller
- 20920.22 - at der er umiddelbar fare for, at der vil indtræde en skade eller et tab, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser, produkter eller ydelser.
- 20930 Erstatningskrav, som er rejst mod sikrede i forsikringstiden, men som anmeldes til Topdanmark mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes ikke. Selv om et erstatningskrav, som i henhold til 20920.20 - 20920.22 er rejst mod sikrede i forsikringstiden, er anmeldt til Topdanmark senest 3 måneder efter forsikringens ophør, dækkes det ikke, hvis sikrede ikke i anledning af de anmeldte omstændigheder modtager en skriftlig henvendelse med krav om erstatning som anført i 20920.10, og anmelder dette til Topdanmark senest 5 år efter forsikringens ophør.
- 20940 Forsikringen dækker ikke skade eller tab konstateret før den i forsikringsaftalen herom angivne dato.

21000 Dækningssummer og selvrisiko

- 21010 Forsikringsaftalens dækningssummer er den højeste grænse for Topdanmarks forpligtelse for erstatningskrav, som efter 20900 er rejst mod sikrede inden for det enkelte forsikringsår.
- 21020 **Omkostninger ved afgørelse af erstatningsspørgsmål dækkes, såfremt de er afholdt med Topdanmarks godkendelse. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb henhørende under forsikringen dækkes i øvrigt**
- 21020.10 - ved skade sket uden for Norden: kun i det omfang dækningssummerne ikke derved overskrides.
- 21020.20 - ved skade sket i Norden: fuldt ud, selv om dækningssummerne derved overskrides. Er dækningssummerne mindre end idømte erstatningsbeløb, dækkes alene den forholdsmæssige del af omkostninger og renter, som svarer til det erstatningsbeløb, Topdanmark skal betale.
- 21020.30 **Forsikringen dækker ikke omkostninger og renter vedrørende krav, der ikke overstiger selvrisikoen.**
- 21030 Den i forsikringsaftalen fastsatte selvrisiko beregnes af
- 21030.10 - erstatning, inkl. renter og omkostninger til skadelidte.
- 21030.20 - fareafværgelsesudgifter, jf. 20420.
- 21030.30 - omkostninger, der er foranlediget af den sikredes forsvar mod krav fra tredjemands side.

21100 Serieskader

- 21110 Erstatningskrav, som efter 20900 er rejst mod sikrede i anledning af skade eller tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, betragtes som én forsikringsbegivenhed (serieskadekrav).
- 21120 Serieskadekravet anses for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien rejses, jf. 20900. Er første krav i serien rejst forud for denne forsikringsaftales ikrafttræden eller efter denne forsikringsaftales ophør, er ingen del af serieskaden dækket under denne forsikring.
- 21130 I det omfang, de enkelte krav i serien vedrører skader, der er konstateret før den i forsikringsaftalen herom angivne dato (jf. 20940), dækker forsikringen ikke disse skader eller tab.

21200 Anmeldelse af forandringer (risikoændring)

- 21210 Såfremt der sker ændringer i den i forsikringsaftalen anførte risiko, skal dette uden ophold anmeldes til Topdanmark, der da træffer bestemmelse om, hvorvidt og på hvilke vilkår forsikringen kan fortsætte.
- 21220 Er sådan anmeldelse ikke sket, hæfter Topdanmark i skadetilfælde kun på de vilkår og i det omfang, i hvilket det mod den aftalte pris ville have fortsat forsikringen, hvis forandringen havde været det bekendt.
Topdanmark hæfter dog ikke for skade eller tab omfattet af 20300, hvis skaden eller tabet er forvoldt af andre produkter eller ydelser end de i forsikringsaftalen angivne, jf. 20310, 2. pkt., eller hvis skaden eller tabet er indtrådt uden for det i forsikringsaftalen angivne dækningsområde, jf. 20600.

21300 Anmeldelse af skade

- 21310 Såfremt erstatningskrav fremsættes eller formodes at ville blive fremsat, skal det uden ophold anmeldes til Topdanmark.
- 21320 Anerkendelse af erstatningspligt og godkendelse af erstatningskrav må kun ske med Topdanmarks samtykke, og Topdanmark træffer i øvrigt bestemmelse om sagens behandling.
- 21330 I det omfang, Topdanmark har udredet en erstatningsydelse, indtræder det i enhver henseende i sikredes eventuelle krav mod tredjemand.

21400 Andre forsikringer mod samme risiko

- 21410 I det omfang, der er tegnet speciel forsikring for en interesse, der også er omfattet af denne forsikring, bortfalder dækningen for denne interesse.
- 20367 Er det fastsat i anden forsikringsaftale, som dækker samme interesse, at ansvaret falder bort eller indskrænkes, hvis forsikring er eller bliver tegnet andetsteds, gælder nærværende forsikring med samme forbehold.

21500 Regulering

- 21510 Forsikringen er oprettet med regulering, og den anførte pris betragtes som et forskud, der kan reguleres ved hver hovedforfaldsdag.
- 21520 Reguleringen foretages hvert år pr. hovedforfaldsdag, og forsikringstageren er pligtig at indsende reguleringsskema påført de nødvendige oplysninger inden en nærmere fastsat frist.
- 21530 Efterkommer forsikringstageren ikke sådan anmodning, er Topdanmark berettiget til at fastsætte prisen efter skøn.
- 21540 På forlangende af Topdanmark er forsikringstageren pligtig at godtgøre rigtigheden af opgivelserne til brug ved reguleringen.

22000 Behandling og bearbejdning (erhvervsansvar)

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

22001 Generelt

22001.10 Uanset dækningsundtagelsen i vilkårenes 20220.30 dækker forsikringen ansvar for skade på ting, som sikrede har påtaget sig at klargøre, installere, reparere, montere eller på anden måde bearbejde eller behandle, når skaden sker under hvervets udførelse og som følge af dette.

22001.20 Endvidere gælder dækningsundtagelsen i vilkårenes 20220.20 ikke for så vidt angår ting, som sikrede har i sin varetægt til bearbejdning eller behandling.

22500 Udvidet ansvar for beboelsesejendom

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

22510 Hvad er dækket?

22511 Beboerarbejde

Forsikringen er udvidet til at dække ansvar for skade forvoldt af beboere/lejere under udførelse af arbejde for sikrede.

22512 Bestyrelse

Forsikringen er udvidet til at dække ansvar for skade forvoldt af bestyrelsesmedlemmer under udførelse af arbejde for sikrede.

Forsikringen omfatter dog ikke ansvar, som kan henføres til hvervet som bestyrelsesmedlem.

22513 Vasketøj

Forsikringen er udvidet til at dække sikredes ansvar for skade forvoldt på beboeres/lejerers vasketøj forårsaget af dokumenteret teknisk svigt i vaske-, tørre- eller strygemaskiner. Dækningen udgør maksimalt 10.000 kr. pr. skadebegivenhed.

Selvrisiko 500 kr.

Beløbene bliver ikke indeksreguleret.

22514 Udlån

Forsikringen er udvidet til at omfatte sikredes ansvar i forbindelse med udlån af håndværktøj og redskaber til afdelingens beboere.

22515 Ansvar - lånt materiel

Uanset vilkårenes 20220.20 dækker forsikringen skade på lånte/lejede maskiner og værktøj som boligselskabet/-foreningen midlertidigt har i sin varetægt, mens egne maskiner og værktøj er til reparation, service el.lign.

Forsikringen dækker tillige ansvar for skade forvoldt under brugen af det lånte/lejede udstyr.

Der er en selvrisiko på 5.000 kr. pr. skade. Beløbet bliver ikke indeksreguleret.

22516 Antennemaster

Forsikringen omfatter ansvar for skade forvoldt af fritstående antennemaster.

22517 Legepladser

Forsikringen omfatter legepladser på boligselskabets/-foreningens område. Det er en betingelse for dækning, at legepladsudstyret altid mindst opfylder kravene i den gældende lovgivning.

22518 Jordarbejde

Uanset 20220.50 og 20320.70 i de almindelige forsikringsvilkår dækker forsikringen ansvar for skade forårsaget ved sikredes nedgravning af stolper til hegn eller postkasser, gravning af render til el-installationer og lign.

22519 Motoransvar for uindregistrerede arbejdsmaskiner

Uanset vilkårenes 20710.10 er forsikringen udvidet til at dække ansvar for skade forvoldt i Danmark ved sikredes benyttelse af uindregistrerede, selvkørende arbejdsmaskiner under 20 hk (14,7 kW), når de lovligt bruges som trafikmidler.

Udvidelsen dækker ikke:

- skade på forsikringstagerens eller brugerens ting
- skade på førerens person og ting
- skade på ting, der befordres med eller er tilkoblet arbejdsmaskinen
- skade forvoldt af arbejdsmaskinen i brug som arbejdsredskab
- arbejdsmaskiner, for hvilke der er forsikringspligt.

Sikret er, ud over forsikringstageren og personer, som er i forsikringstagerens tjeneste, dem, der med forsikringstagerens billigelse benytter arbejdsmaskinen, lader den benytte eller er fører af den, herunder virksomheder, der har fået arbejdsmaskinen overladt til reparation, service el.lign., men kun for kørsel i forsikringstagerens interesse.

Det er en betingelse, at arbejdsmaskinen tilhører forsikringstageren og udelukkende bliver anvendt i driften af den forsikrede ejendom.

Uanset de i forsikringsaftalen anførte dækningssummer, og uden at disse bliver forbrugt, gælder summerne, der er fastsat i færdselsloven på skadetidspunktet.

Dækningen er subsidiær i forhold til enhver motoransvarsforsikring, der omfatter arbejdsmaskinen.

22520 Krav afvist i tidligere selskab

Forsikringen er udvidet til at omfatte erstatningskrav rejst mod sikrede, der er afvist i tidligere selskab med den begrundelse, at 2-års fristen i bestemmelsen om forsikringstid i SKAFOR (F & P) vilkårene fra 1987 er overskredet.

Sikrede skal kunne dokumentere denne afvisning.

Forsikringen dækker dog ikke førnævnte krav, hvis nærværende forsikring har været i kraft i mere end 5 år.

23000 Professionelt ansvar

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

23010 Hvad er dækket?

23010.10 Uanset vilkårenes 20240 og 20330 dækker forsikringen erstatningsansvar for formuetab*, som forsikringstageren pådrager sig som følge af fejl eller forsømmelse i forbindelse med udførelsen af den i forsikringsaftalen anførte virksomhed.

For denne forsikring gælder også 9900-1 Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem 9900-1 Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer og vilkårene for denne forsikring går sidstnævnte vilkår forud.

24000 Bestyrelsesansvar for andelsbolig- / ejerlejlighedsforening

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

24010 Hvem er sikret?

24010.10 Sikrede er tidligere, nuværende og kommende bestyrelsesmedlemmer og disses suppleanter samt ledelsen i den andelsboligforening/ejerlejlighedsforening, der har oprettet forsikringen.

24020 Hvad er dækket?

24020.10 Forsikringen dækker **sikredes erstatningsansvar for formuetab** forvoldt under udførelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem eller som medlem af ledelsen i andelsboligforeningen/ ejerlejlighedsforeningen.

24020.20 Erstatningsansvar for **formuetab tilføjet andelsboligforeningen/ejerlejlighedsforeningen** bliver kun dækket, hvis kravet hviler på en generalforsamlingsbeslutning og beslutningen er eller kunne have været vedtaget uden deltagelse af medlemmer, som også er sikrede.

24030 Forsikringstiden

24031 Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst imod sikrede i forsikringstiden.

24032 Et erstatningskrav bliver anset for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

24032.10 - Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af et formuetab med krav om erstatning.

24032.20 - Det tidspunkt, hvor sikrede får sin første viden om et formuetab, som kan være forårsaget af sikredes handlinger eller undladelser.

24033 Erstatningskrav, som er rejst i forsikringstiden og anmeldt til Topdanmark mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, bliver ikke dækket.

24034 Selvom et erstatningskrav er rejst i forsikringstiden i henhold til 24032.20 og anmeldt til Topdanmark senest 3 måneder efter forsikringens ophør, bliver kravet kun dækket, hvis sikrede senest 5 år efter forsikringens ophør foretager endnu en anmeldelse, som er baseret på en skriftlig henvendelse til sikrede med krav om erstatning.

24035 Forsikringen dækker ikke:

24035.10 Erstatningskrav, som er rejst før forsikringens ikrafttræden.

24035.20 Erstatningskrav som helt eller delvis udspringer af ansvarspådragende adfærd, som var kendt af sikrede eller en af de sikrede ved forsikringsaftalens ikrafttræden, medmindre sikrede godtgør, at ingen person inden for den sikrede personkreds, havde eller burde have haft kendskab til eller formodning om, at der kunne blive rejst et erstatningskrav.

24040 Undtagelser

24041 Visse former for tilregnelser samt svig

24041.10 Forsikringen dækker ikke:

24041.11 Formuetab forvoldt ved forsætlig adfærd eller grov uagtsomhed eller ved svig.

24042 Særlige ansvarsgrundlag

- 24042.10 Forsikringen dækker ikke:
- 24042.11 Formuetab, som skyldes at sikrede har påtaget sig et ansvar, som er mere vidtrækkende end det ansvar, som kan blive pålagt sikrede i henhold til de almindelige erstatningsregler.
- 24042.12 Tab eller udgifter som direkte eller indirekte følger af garantitilsagn, herunder kaution eller lignende.
- 24042.13 Krav, der direkte eller indirekte vedrører offentlige skatter og afgifter.
- 24042.14 Bod eller bøder af enhver art, hvad enten de tilfalder det offentlige eller private.

24043 Person- og tingskade, andre forsikringer

- 24043.10 Forsikringen dækker ikke:
- 24043.11 Skade på person eller ting, herunder dyr, eller formuetab som er en følge af en person- eller tingskade.
- 24043.12 Tab forvoldt ved rådgivning og bistand (professionelt ansvar).
- 24043.13 Tab, som kan henføres til injurier, ærekrænkelser eller bagvaskelse.
- 24043.14 Tab forvoldt ved undladelse af at oprette eller opretholde tilstrækkelige og nødvendige forsikringsmæssige dækninger.
- 24043.15 Tab forvoldt ved beregninger af teknisk karakter, fx konstruktionsberegninger og lignende.
- 24043.16 Tab opstået i forbindelse med anbringelse af foreningens midler eller optagelse af lån, herunder omprioritering.

24044 Indbyrdes forvoldte formuetab

- 24044.10 Forsikringen dækker ikke:
- 24044.11 Krav rejst af eller på vegne af de sikrede.

Det forhold, at en eller flere sikrede bliver afskåret fra dækning på grund af ovenstående undtagelser, indebærer ikke, at alle øvrige sikrede også bliver afskåret fra dækning.

24050 Geografisk område

- 24050.10 Forsikringen dækker erstatningskrav, som bliver rejst i Danmark og bliver afgjort efter dansk ret.

24060 Dækningssummer

- 24061 Forsikringsaftalens dækningssummer er den højeste grænse for Topdanmarks forpligtelse for erstatningskrav, som efter 24030 er rejst i forsikringstiden.
- 24062 Omkostninger ved afgørelse af erstatningsspørgsmål bliver dækket, hvis de er afholdt med Topdanmarks godkendelse. Sådanne omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb, som er omfattet af forsikringen, bliver dækket fuldt ud selv om dækningssummerne bliver overskredet derved, se dog 24063.
- 24063 For omkostninger og renter af idømte erstatningsbeløb har Topdanmark kun pligt til at betale den del, som svarer til det erstatningsbeløb, som Topdanmark skal betale.

24070 Selvrisiko

- 24071 Af ethvert formuetab betaler sikrede selv det selvrisikobeløb, som er anført i forsikringsaftalen.
- 24072 Selvrisikoen bliver fratrukket ved betaling af erstatning inkl. renter og omkostninger til skadelidte og/eller omkostninger, der er foranlediget af sikredes forsvar mod dækningsberettigede krav.

24073 Hvis erstatningskravet er mindre end selvriskoen, er også procesrenter og omkostninger Topdanmark uvedkommende.

24080 Serieskader

24081 Erstatningskrav, som efter 24031 er rejst mod sikrede i anledning af tab forårsaget af samme ansvarspådragende forhold, bliver betragtet som én forsikringsbegivenhed (serieskadekravet).

24082 Serieskadekravet bliver anset for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav i serien bliver rejst, se 24032. Er første krav rejst forud for forsikringsaftalens ikrafttræden eller efter forsikringsaftalens ophør, bliver ingen del af serieskaden dækket.

24085 Anmeldelse af forandringer

24085.10 Enhver ændring af de forhold, som er anført eller omtalt i forsikringsaftalen, skal anmeldes til Topdanmark, som herefter tager stilling til, om og på hvilke vilkår forsikringen kan fortsætte.

24085.20 Hvis ændringer ikke bliver anmeldt, hæfter Topdanmark i skadetilfælde kun på de vilkår og i det omfang, i hvilket Topdanmark mod den aftalte pris ville have fortsat forsikringen, hvis ændringen havde været Topdanmark bekendt.

24090 Anmeldelse af skade

24090.10 Hvis erstatningskrav bliver fremsat eller formodes at ville blive fremsat, se 24030, skal det uden ophold anmeldes skriftligt til Topdanmark.

24090.20 Indledning af forhandlinger om, anerkendelse af erstatningspligt og godkendelse af erstatningskrav må kun ske med Topdanmarks samtykke. Bestemmelse om sagens behandling og betaling af beløb til dækning af sikredes omkostninger ved afgørelse af erstatningsspørgsmål bliver truffet af Topdanmark.

24090.30 Sikrede er forpligtet til at medvirke til sagens oplysning, herunder at fremskaffe internt regnskabsmateriale, dokumenter, korrespondance og lignende.

24090.40 I det omfang Topdanmark har udredt en erstatningsydelse, indtræder Topdanmark i sikredes eventuelle krav mod tredjemand.

24095 Andre forsikringer mod samme risiko

24095.10 Ud over Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer 00141 gælder, at i det omfang der er oprettet speciel forsikring for en risiko, der også er omfattet af denne forsikring, bortfalder dækningen for denne risiko.

24500 Bestyrelses- og forretningsføreransvar for almene boligorganisationer

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

Vilkårene er opdelt i vilkår for bestyrelsesansvarsforsikring (se 24510 - 24513), vilkår for forretningsføreransvarsforsikring (se 24520 - 24523) og fælles vilkår for bestyrelses- og forretningsføreransvarsforsikring (se 24530 - 24590).

Ordforklaring til *-markerede ord findes i 24599.

For denne forsikring gælder også 9900-1 Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem 9900-1 Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer og vilkårene for denne forsikring går sidstnævnte vilkår forud.

24510 Bestyrelsesansvarsforsikring

24511 Hvem er sikret?

24511.10 Sikret er:

24511.11 Medlemmer af boligorganisationens* (forsikringstagers*) hovedbestyrelse* og afdelingsbestyrelser*.

24511.12 Personer, som boligorganisationen* har indsat som bestyrelsesmedlem* i en virksomhed, hvori boligorganisationen har foretaget indskud.

24512 Hvad er dækket?

24512.10 Forsikringen dækker sikredes personlige erstatningsansvar for formuetab tilføjet boligorganisationen*, dens afdelinger* eller tredjemand under udførelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem*, se dog 24531.20.

24512.20 Erstatningsansvar for formuetab forvoldt af personer, der er nævnt i 24511.11 og tilføjet selve boligorganisationen* eller dens afdelinger* bliver dækket på den betingelse, at erstatningskravet er rejst i samråd med den tilsynsførende kommune. Topdanmark kan ved anmeldelse af skade kræve dokumentation herfor, se 24582.

24.512.30 Erstatningsansvar for formuetab forvoldt af personer, der er nævnt i 24511.12, bliver dækket i det omfang formuetabet ikke bliver dækket af boligorganisationen* eller anden forsikring.

24513 Hvad er ikke dækket?

24513.10 Forsikringen dækker ikke:

24513.11 - Erstatningsansvar for formuetab, som er omfattet af undtagelserne i 24540.

24513.12 - Erstatningskrav for formuetab, som er rejst før forsikringens ikrafttræden eller efter dens ophør, se 24570.

24520 Forretningsføreransvarsforsikring

24521 Hvad omfatter forsikringen?

24521.10 Forretningsføreransvarsforsikringen består af:

24521.11 - En professionel ansvarsforsikring

24521.12 - En personlig forsikring for forretningsføreren*.

24522 Hvem er sikret og hvad er dækket?

24522.10 Den professionelle ansvarsforsikring

24522.11 Sikret er boligorganisationen* i egenskab af juridisk enhed og arbejdsgiver for forretningsføreren* og andre personer, som er ansat til varetagelse af den daglige administration*, se dog 24531.20.

24522.12 Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for formuetab tilføjet boligorganisationens* afdelinger* eller tredjemand under udførelse af den daglige administration*, se dog 24531.20.

24522.20 Den personlige ansvarsforsikring for forretningsføreren*

24522.21 Sikret er boligorganisationens* forretningsfører*/direktør i egenskab af daglig leder af boligorganisationen* og overordnet deltager i den daglige administration*.

24522.22 Forsikringen dækker forretningsførerens* personlige erstatningsansvar for formuetab tilføjet boligorganisationen*, dens afdelinger* eller tredjemand under udførelsen af hvervet som forretningsfører*.

24522.23 Hvis boligorganisationen* kan gøres medansvarlig for formuetabet bliver boligorganisationens* ansvar dækket efter vilkårene for den professionelle ansvarsforsikring, se 24522.10.

24523 Hvad er ikke dækket?

24523.10 Fælles for professionel ansvarsforsikring og personlig ansvarsforsikring for forretningsføreren* dækker forsikringen ikke:

24523.11 - Erstatningsansvar for formuetab, som er omfattet af undtagelserne i 24540.

24523.12 - Erstatningskrav for formuetab, som er rejst før forsikringens ikrafttræden eller efter dens ophør, se 24570.

24530 Fælles vilkår for bestyrelses- og forretningsføreransvarsforsikring

24531 Særlige betingelser for dækning

24531.10 Overskridelse af frister

24531.11 Det er en betingelse for dækning af erstatningsansvar for formuetab, der skyldes manglende overholdelse af tidsfrister, at boligorganisationen* anvender edb-baserede systemer til overvågning af frister og derudover kan godtgøre, at boligorganisationen* har en høj disciplin for overholdelse af tidsfrister.

24531.12 Manglende overholdelse af tidsfrister vedrørende byggesager* dækkes efter betingelserne i 24531.20.

24531.20 Administration af byggesager* - særlig udvidelse

24531.21 Erstatningsansvar for formuetab forvoldt i forbindelse med administration af byggesager*, som der bliver opkrævet byggesagshonorar* for, er omfattet af forsikringen, hvis det er nævnt i forsikringsaftalen, at forsikringen er udvidet til at dække dette ansvar og forsikringstageren har betalt et tillæg herfor.

24531.22 Det er en betingelse for dækning:

- at formuetabet vedrører en konkret byggesag,
- at der foreligger en skriftlig aftale eller beskrivelse af arten og omfanget af de administrationsydelser boligorganisationen* skal præstere,
- at byggesagen* bliver styret af en ansat med byggeteknisk uddannelse som ingeniør, arkitekt eller konstruktør og mindst 3 års praktisk erfaring,
- at ydelser i forbindelse med udbud efter EU-reglerne bliver varetaget af en ansat med juridisk uddannelse,
- at et eventuelt krav mod tredjemand bliver forfulgt uden ugrundet ophold.

24531.30 Ansvarsbegrænsninger

Hvis formueskaden er forvoldt i forbindelse med en arkitekt- eller ingeniørfaglig ydelse, fx bygherrerådgivning eller byggeledelse, kan erstatningen ikke overstige det beløb, som erstatningen ville udgøre, hvis der var indgået en skriftlig aftale med anvendelse af de ansvarsbegrænsninger og forældelsesregler, som er fastsat i ABR 89.

24540 Undtagelser

24541 Visse former for tilregnelser, strafbare handlinger m.m.

- 24541.10 Forsikringen dækker ikke erstatningsansvar for:
- 24541.11 Formuetab forvoldt ved forsætlig adfærd.
- 24541.12 Formuetab forvoldt ved bevidst tilsidesættelse af de pligter, som i henhold til lovgivningen eller vedtægterne påhviler boligorganisationens* bestyrelse eller forretningsfører*.
- 24541.13 Formuetab forvoldt ved grov uagtsomhed, i det omfang tabet er omfattet af den professionelle ansvarsforsikring nævnt i 24522.10.
- 24541.14 Formuetab forvoldt ved svig eller ved overtrædelse af borgerlig straffelov og straffebestemmelser i særlovgivningen, hvis forseelsen kan blive straffet med hæfte eller fængsel.
- 24541.15 Formuetab som skyldes krænkelse af den personlige integritet.
- 24541.16 Formuetab som skyldes krænkelse af immaterielle rettigheder, fx patentrettigheder.

24542 Særlige ansvarsgrundlag

- 24542.10 Forsikringen dækker ikke erstatningsansvar for:
- 24542.11 Formuetab som skyldes, at sikrede har påtaget sig et ansvar, som er mere vidtrækkende end det ansvar, der følger af de almindelige erstatningsregler, fx ansvar i kraft af garanti, tilsagn om pris og tid eller kaution.
- 24542.12 Formuetab, som alene skyldes, at sikrede har pådraget sig et ansvar som sælger af fast ejendom.
- 24542.13 Formuetab som skyldes undladelse af at oprette eller opretholde sædvanlige forsikringer, fx ejendoms- og løsøreforsikring.
- 24542.14 Formuetab som skyldes, at entreprenører, tekniske rådgivere eller andre, som har indgået aftale med boligorganisationen om udførelse af et arbejde ikke har oprettet sædvanlige forsikringer eller oprettet forsikringer med en dækningssum, som afviger fra normal praksis.
- 24542.15 Formuetab, som direkte eller indirekte vedrører betaling af skatter og afgifter.
- 24542.16 Bod eller bøder af enhver art, hvad enten de skal betales til private eller det offentlige.

24543 Person- og tingskade

- 24543.10 Forsikringen dækker ikke erstatningsansvar for:
- 24543.11 Skade på person eller ting eller formuetab, som er en følge af en person- eller tingskade.
- 24543.12 Skade, der direkte eller indirekte er forårsaget af asbest.

24550 Dækningssummer

- 24551 I forsikringsaftalen er nævnt to forsikringssummer, der gælder for hvert forsikringsår. En overordnet forsikringssum for alle erstatningskrav, som er rejst i forsikringsåret, og en undersum pr. forsikringsbegivenhed.
- 24552 Bliver der rejst flere erstatningskrav, som udspringer af samme ansvarspådragende adfærd, bliver kravene anset som en enkelt forsikringsbegivenhed, hvad enten kravene skal dækkes af bestyrelsesansvarsforsikringen, forretningsføreransvarsforsikringen eller begge forsikringer.
- 24553 En flerhed af erstatningskrav, som nævnt i 24552, bliver anset for rejst på det tidspunkt, hvor det første krav er rejst, se 24570. Er det første krav rejst før forsikringens ikrafttræden eller efter dens ophør, er samtlige krav undtaget fra dækning.
- 24554 Omkostninger ved afgørelse af et erstatningskrav bliver dækket, hvis de er afholdt med Topdanmarks godkendelse. Godkendte omkostninger og renter af det erstatningsbeløb, Topdanmark skal betale, bliver dækket fuldt ud, selv om det samlede beløb overstiger undersummen pr. forsikringsbegivenhed.

24555 Hvis erstatningsbeløbet er fastsat ved dom eller forlig og beløbet overstiger under-summen pr. forsikringsbegivenhed, bliver dækningen for omkostninger og renter begrænset i forhold til det erstatningsbeløb, Topdanmark skal betale.

24560 Selvrisiko

24561.10 Selvrisikoen står i forsikringsaftalen.

Selvrisikoen gælder kun forretningsføreren.

24561.20 Hvor erstatning ikke er udbetalt, bliver selvrisikoen trukket fra afholdte omkostninger til forsvar mod krav, som er rejst imod sikrede.

24561.30 Se i øvrigt Fællesvilkår for Erhvervsforsikringer 00060 - 00064.

24570 Forsikringstiden*

24570.10 Forsikringen dækker erstatningskrav, som er rejst i forsikringstiden*.

24571 Et erstatningskrav bliver anset for rejst på det tidligste af følgende tidspunkter:

24571.10 - Det tidspunkt, hvor sikrede modtager første skriftlige henvendelse i anledning af et formuetab med krav om erstatning.

24571.20 - Det tidspunkt, hvor sikrede får sin første viden om et formuetab, som kan være forvoldt ved ansvarspådragende adfærd fra sikredes side.

24572 Erstatningskrav, som er rejst i forsikringstiden* og anmeldt til Topdanmark mere end 3 måneder efter forsikringens ophør, bliver ikke dækket.

24573 Selv om forbehold om et erstatningskrav er rejst efter 24571.20, og forbeholdet er anmeldt til Topdanmark inden 3 måneder efter forsikringens ophør, er det en betingelse for dækning, at sikrede senest 1 år efter forsikringens ophør foretager endnu en anmeldelse, som er baseret på en skriftlig henvendelse til sikrede med krav om erstatning.

24574 Forsikringen dækker ikke:

24574.10 Erstatningskrav, som er rejst før forsikringens ikrafttræden.

24574.20 Erstatningskrav, som skyldes ansvarspådragende adfærd som ved forsikringens ikrafttræden var kendt af en eller flere af de sikrede, medmindre boligorganisationen* godtgør, at ingen person, som er sikret efter forsikringsaftalen, havde eller burde have haft kendskab til eller formodning om, at adfærden kunne medføre erstatningskrav.

24580 Anmeldelse af erstatningskrav

24581 Hvis der bliver rejst erstatningskrav eller sikrede får viden om et formuetab, der kan skyldes ansvarspådragende adfærd fra sikredes side, skal sagen hurtigst muligt anmeldes til Topdanmark.

24582 Topdanmark har ret til at kræve dokumentation og andet relevant materiale til vurdering af sikredes anmeldelse.

24583 Når sagen er anmeldt, har sikrede pligt til at overlade sagens behandling til Topdanmark eller en advokat, som er valgt af Topdanmark. Dette gælder, uanset sikrede før sagens anmeldelse har antaget sin egen advokat, se 24585.

24584 Topdanmark eller Topdanmarks advokat har under sagens behandling og indtil dens afslutning ret til at pålægge sikrede for egen regning at medvirke til sagens oplysning. Dette gælder, hvad enten sikrede eller tredjemand, fx sikredes revisor, udfører arbejdet.

- 24585 Har sikrede uden godkendelse fra Topdanmark udbetalt erstatning eller anerkendt sin erstatningspligt og erstatningsbeløbet er fastsat af en domstol eller voldgiftsret, dækker forsikringen erstatningsbeløbet og renter. Omkostninger ved afgørelse af erstatningskravet bliver også dækket, men kun i det omfang omkostningerne ville have været dækket, hvis de havde været afholdt med Topdanmarks godkendelse, se 24554.
- 24586 I det omfang Topdanmark har betalt erstatning, indtræder Topdanmark i sikredes eventuelle krav imod tredjemand.

24590 Fastsættelse og regulering af prisen

- 24590.10 Prisen fastsættes efter antal lejemål, dog undtaget garager og lignende, i de administrerede boliger (afdelinger m.m.)
- 24590.20 Prisen reguleres pr. hovedforfald.
- 24590.30 Reguleringen omfatter en regulering efter antal lejemål pr. hovedforfald og en indeksregulering.
- 24590.40 Indeksreguleringen følger udviklingen i det løntal, som Danmarks Statistik offentliggør.
Hvis dette indeks ophører, kan Topdanmark anvende et andet indeks fra Danmarks Statistik.

24599 Ordforklaring i alfabetisk orden

Afdeling

Afdeling, også kaldet almen afdeling, omfatter to typer. En almen afdeling, som er en bebygget eller ubebygget ejendom, som afdelingen har skøde på. En almen særlig afdeling som kan, men ikke behøver at have skøde på en ejendom.

Afdelingsbestyrelse

En bestyrelse valgt af boligtagerne i en almen afdeling. Afdelingsbestyrelsen varetager afdelingens interesser og godkender afdelingens driftsbudget og årsregnskab, før det endeligt godkendes af boligorganisationens øverste myndighed eller af bestyrelsen.

Bestyrelsesmedlem

Enhver person, som i forsikringstiden er eller har været medlem af boligorganisationens hovedbestyrelse eller afdelingsbestyrelse eller bestyrelsen i en juridisk enhed nævnt i 24511.12.

Boligorganisation

En almen boligorganisation, som i egenskab af juridisk enhed, varetager den daglige administration både under opførelse og drift af afdelinger* og andre boliger med tilhørende fællesfaciliteter, hvortil der ydes eller er ydet offentlig støtte.

Byggesager

Byggesager omfatter nybyggeri, vedligeholdelsesarbejder og fornyelsesarbejder. Byggesager, for hvilke der bliver opkrævet byggesagshonorar, er kun omfattet af forsikringen, hvis dette er nævnt i forsikringsaftalen, og dækning ydes efter særlige vilkår, se 24531.20. Byggesager, for hvilke der ikke bliver opkrævet byggesagshonorar, dækkes efter de almindelige vilkår.

Byggesagshonorar

Byggesagshonorar dækker udgifterne til administration i forbindelse med byggesager. Der skal opkræves byggesagshonorar ved nybyggeri, og i praksis også ved vedligeholdelses- og fornyelsesarbejder, der medfører huslejeforhøjelser.

Daglig administration

Daglig administration omfatter sekretariatsvirksomhed, udlejning, inspektion, bogholderi, revision og byggesagsadministration, Administrationen er fordelt på tre administrationsområder, et for

boligorganisationens egne afdelinger, et for de afdelinger eller boliger, som tilhører andre og et for byggesagerne*.

Den personlige ansvarsforsikring for forretningsføreren

En ansvarsforsikring for den til enhver tid værende forretningsfører*/direktør, som dækker i de tilfælde, hvor forretningsføreren bliver pålagt et personligt erstatningsansvar for formueskade forvoldt under udøvelsen af hvervet som forretningsfører og tilføjet selve boligorganisationen, dens afdelinger eller tredjemand.

Ekstern administration

Administration af afdelinger, som tilhører en anden boligorganisation eller støttede boliger, som tilhører andre, fx en kommune.

Forretningsfører

Forretningsfører/direktør: Enhver person, som i forsikringstiden er eller har været ansat af bestyrelsen som daglig leder af boligorganisationen og overordnet deltager i den daglige administration af boligorganisationen og dens afdelinger.

Forsikringstager

Den almene boligorganisation, der er nævnt i forsikringsaftalen.

Forsikringstiden

Forsikringstiden er den periode, der løber fra den dato, hvor forsikringen træder i kraft og indtil den dato, hvor forsikringen ophører.

Hovedbestyrelse

Også kaldet organisationsbestyrelsen. Det organ, som varetager den overordnede ledelse af boligorganisationen og dens afdelinger, og har det overordnede juridiske og økonomiske ansvar for organisationens og afdelingernes dispositioner.

25000 Motoransvar (forhandler og værksted)

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

25010 Hvem er sikret?

25010.10 Sikret er:

25010.11 Forsikringstageren samt personer i forsikringstagerens tjeneste.

25010.12 Personer, til hvem køretøjet er overladt til afprøvning med salg for øje.

25020 Hvad er dækket?

25021 Forsikringen dækker:

25021.10 Sikredes ansvar for skade forvoldt ved benyttelse af køretøjet.

25021.20 Ansvar for skade - som nævnt i 25021.10 - på forsikringstagerens person, når han ikke fører køretøjet.

25025 Hvad er ikke dækket?

25025.10 Forsikringen dækker ikke ansvar for skade

25025.11 - på førerens person.

25025.12 - på ting eller ejendom, der tilhører forsikringstageren, føreren, disses ægtefælle/samlever eller virksomheder helt eller delvis ejet af disse.

25025.13 - på dyr eller ting, der bliver transporteret i eller på køretøjet og/eller tilkoblet køretøj.

25030 Regresbestemmelser

25030.10 Topdanmark har regres mod enhver, der efter færdselslovens paragraf 104, er ansvarlig for skaden, og som har forvoldt denne med forsæt. Er skaden forvoldt ved uagtsomhed, har Topdanmark kun regres, hvis uagtsomheden kan betegnes som grov hensynsløshed, jf. færdselslovens paragraf 108, stk. 2.

25030.20 Topdanmark har pligt til at gøre regres gældende, hvis skaden er indtruffet, mens køretøjet var udlejet uden fører, medmindre det bliver godtgjort, at skadens indtræden eller omfang ikke skyldes, at køretøjet var udlejet i strid med justitsministeriets bekendtgørelse om motorkøretøjer, der bliver udlejet uden fører.

25035 Dækningssummer

25035.10 Forsikringen dækker med de summer, der er fastsat i færdselsloven på skadetidspunktet.

25035.20 Ud over dækningssummerne betaler forsikringen omkostninger og renter af erstatningsbeløb pådraget med Topdanmarks billigelse ved et erstatningsspørgsmåls afgørelse.

25040 Hvad er omfattet?

25041 Motordrevne køretøjer samt påhængsvogne, campingvogne, sættevogne, og påhængsredskaber, når køretøjerne:

25041.10 Tilhører forsikringstagerens kunder (se dog 25057) og er overladt forsikringstageren som led i den i forsikringsaftalen angivne virksomhed. For køretøjer, der er solgt af forsikringstageren, men endnu ikke overgivet til køberen, dækker forsikringen dog ikke ud over 21 dage fra indregistreringen. For ikke-registreringspligtige køretøjer, dækker forsikringen ikke ud over 21 dage fra salgsdagen.

25041.20 Tilhører forsikringstageren - dog ikke knallerter - under forudsætning af, at

25041.21 - de beror på forsikringsstedet,

25041.22 - de er uindregistrerede og alene beregnet til salg. Det er en betingelse, at køretøjet ikke anvendes til reservedele, salg heraf eller til skrotning.

- 25041.30 Er købt af og overgivet til forsikringstageren, men fortsat registreret i tidligere ejers navn - dog ikke ud over 21 dage fra aftalen blev indgået (datoen for slutsedlens underskrift).
Hvis senere leveringsdato er anført i slutsedlen, dækker forsikringen dog indtil 21 dage fra denne dato.
- 25041.40 Er indkøbt og fortsat er registreret i tidligere ejers navn og bliver anvendt af forsikringstager og dennes ansatte. Bliver dækket indtil 21 dage.
- 25041.50 Tilhører andre og er overgivet forsikringstageren med henblik på salg i henhold til en skriftlig kommissionsaftale, konsignationsaftale eller lignende.
Værdien af det enkelte kommissionskøretøj eller lignende må ikke overstige den forsikringssum pr. køretøj, der fremgår af forsikringsaftalen.

Ved skade skal kommissionsaftalen indsendes sammen med anmeldelse af skaden

25050 Hvad er ikke omfattet?

- 25051 Køretøjer (se 25041 og 25041.10 samt 25041.50) for hvilke der er tegnet en selvstændig motoransvars- og kaskoforsikring. Er skaden ikke dækket af den selvstændige forsikring, dækker nærværende forsikring i det omfang, forsikringstageren kan gøres ansvarlig for skaden.
- 25052 Køretøjer, der er omfattet af en for virksomheden tegnet erhvervsansvarsforsikring, transportforsikring eller anden forsikring.
- 25053 Køretøjer, der i skadeøjeblikket var eller skulle være forsynet med prøveskilte.
- 25054 Ting, bortset fra køretøjer nævnt i 25041 og 25041.10, der er i varetægt hos forsikringstageren eller de ansatte, for eksempel til lån, leje, opbevaring, transport eller reparation.
- 25055 Køretøjer, for hvilke andre virksomheder eller underentreprenører bærer risikoen eller kan ifalde ansvar.
- 25056 Køretøjer, der bliver benyttet i anden forbindelse end den i forsikringsaftalen angivne virksomhed, fx anden forretningskørsel, fornøjelseskørsel, transport af gods eller personer, udlejning eller udlån.
Afprøvning, der strækker sig ud over 24 timer, bliver betragtet som udlån.
- 25057 Køretøjer, der er ejet af andre virksomheder i en koncern, hvis forsikringstagerens virksomhed er en del af en koncern.
Ved virksomheder under samme koncern forstås firmaer, hvor den bestemmende indflydelse helt eller delvis indehaves af samme personkreds.

25500 Motoransvar (uindregistrerede arbejdsmaskiner)

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

25510 Hvad er dækket?

25511 Uanset vilkårenes 20710 og 20710.10 dækker forsikringen ansvar for skade forvoldt i Danmark ved sikredes benyttelse af uindregistrerede, selvkørende arbejdsmaskiner under 20 HK (14,7 kW), når de lovligt bliver brugt som trafikmidler.

25520 Hvad er ikke dækket?

25521 Forsikringen dækker ikke ansvar for:

25521.10 - Skade på forsikringstagerens eller brugerens ting.

25521.20 - Skade på førerens person eller ting

25521.30 - Skade på ting, der bliver befordret med eller er tilkoblet arbejdsmaskinen

25521.40 - Skade forvoldt af arbejdsmaskinen i brug som arbejdsredskab.

25530 Hvem er sikret?

25530.10 Sikrede er, ud over forsikringstageren og personer, som er i forsikringstagerens tjeneste, dem, der med forsikringstagerens billigelse benytter arbejdsmaskinen, lader den benytte eller er fører af den, herunder virksomheder, der har fået arbejdsmaskinen overladt til reparation, service og lign., men kun for kørsel i forsikringstagerens interesse.

25540 Hvilke betingelser gælder for dækning?

25540.10 Det er en betingelse, at arbejdsmaskinen tilhører forsikringstageren og udelukkende bliver anvendt i driften af den forsikrede virksomhed, og at der ikke er oprettet særskilt motoransvarsforsikring for arbejdsmaskinen.

25550 Dækningssummer

25550.10 Forsikringen dækker med de summer, der er fastsat i færdselsloven på skadetidspunktet.

25560 Regresbestemmelser

25560.10 Topdanmark har regres mod enhver, der efter færdselslovens paragraf 104 er ansvarlig for skaden, og som har forvoldt denne med forsæt. Er skaden forvoldt ved uagtsomhed, har Topdanmark kun regres, hvis uagtsomheden kan betegnes som grov hensynsløshed, jf. færdselslovens paragraf 108, stk. 2.

26000 Retshjælp (erhverv)

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

Indledning

Formålet med dækningen er at betale sagsomkostninger ved erhvervsmæssige retstvister, der kan indbringes for danske domstole eller voldgiftsretter, og som afgøres efter dansk ret.

Der er kun dækning, når en advokat har påtaget sig sagen, se dog 26065 om småsagsproces. Advokaten skal indlevere anmeldelse til Topdanmarks retshjælpsafdeling, så snart han har påtaget sig sagen - og inden yderligere skridt foretages. Advokaten kan dog straks foretage sådanne skridt, som ikke tåler opsættelse. I småsager anmelder sikrede selv skaden på Topdanmarks standardblanket for småsager.

26010 Hvem er sikret?

26010.10 Sikrede på retshjælpsdækningen er forsikringstageren, og de i forsikringstagerens tjeneste værende personer. For gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen bliver anvendt, omfatter dækningen sikrede i sin egenskab af grupperepræsentant eller sikrede i sin egenskab af gruppe medlem i søgsmålet.

26020 Hvilke tvister er dækket?

26020.10 Tvister opstår i forbindelse med sikredes erhvervsudøvelse, som beskrevet i forsikringsaftalen, som bliver indbragt for danske domstole efter retsplejelovens regler om civile sager, og som bliver afgjort efter dansk ret. Dækningen omfatter også tvister af denne art, som efter parternes aftale bliver behandlet ved voldgift.

26020.20 Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som kan danne et rimeligt grundlag for et civilretligt søgsmål. Forsikringen betaler ikke for almindelig advokatrådgivning.

26020.30 Topdanmark skal - på det foreliggende grundlag - udtale sig om, hvorvidt tvisten efter sin art er dækket af forsikringen eller ikke. Topdanmark har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed.

26025 Hvilke tvister er ikke dækket?

26025.10 Tvister med myndigheder i skatte- og afgiftsspørgsmål. Andre tvister med offentlige myndigheder, hvis den øverste administrative myndigheds realitetsafgørelse ikke kan påkendes af de almindelige domstole.

26025.20 Tvister, der opstår i forbindelse med eller efter sikredes betalingsstandsning, akkord, gældssanering, likvidation eller konkurs.

26025.30 Inkassosager rejst af eller mod sikrede, for så vidt der ikke er tvivl om fordringens rigtighed og størrelse.

26025.40 Tvister, som udspringer af erstatningskrav, der er eller kunne være omfattet af en på almindelige betingelser oprettet erhvervs- og/eller produktansvarsforsikring eller sædvanlig forsikring for professionelt ansvar, heller ikke i det tilfælde, at dækningssummen på ansvarsforsikringen er brugt op.

26025.50 Injurie- og bødesager.

26025.60 Straffesager - bortset fra omkostninger ved civilretlige spørgsmål, der bliver afgjort i forbindelse med straffesagen.

26025.70 Tvister i forbindelse med investering i værdipapirer eller anden formueforvaltning.

26025.80 Tvister, som bliver behandlet ved et godkendt klagenævn. Sikrede er forpligtet til først at benytte denne mulighed. Omkostninger ved en sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket.

26025.90 Tvister i forbindelse med gruppesøgsmål, hvor frameldingsmodellen bliver anvendt.

26026 Tvister i forbindelse med hegnsyns- og skelforretninger.

Undtagelserne i 26025.10 - 26026 gælder både ved sag i første og senere instans.

26030 Hvilke omkostninger er dækket?

26030.10 Egne sagsomkostninger.

26030.20 Omkostninger til modpart, hvis disse er pålagt sikrede under en rets- eller voldgiftssag eller er godkendt af Topdanmark.

26030.30 Udgifter til syn og skøn, som under en rets- eller voldgiftssag er udmeldt af retten.

26030.40 Udgifter til syn og skøn efter retsplejelovens kapitel 32, eller udmeldt af vedkommende voldgiftsinstitut/ret, når udmeldelsen på forhånd er godkendt af Topdanmark, eller når resultatet af syns- og skønsrapporten giver sikrede rimelig grund til at fortsætte sagen.

26030.50 Omkostninger til selve retsmæglingen efter retsplejelovens kapitel 27, hvis retsmægling og de dermed skønnede omkostninger på forhånd er godkendt af Topdanmark.

26030.60 Sagsomkostninger ved gruppesøgsmål efter tilmeldingsmodellen, herunder sagsomkostninger til grupperepræsentanten, som retten pålægger de tilmeldte i gruppesøgsmålet.

26030.70 Omkostninger til selve forhandlingen i sager, der bliver afgjort ved mediation, hvis mediationen og de dermed skønnede omkostninger på forhånd er godkendt af Topdanmark. Det kan ikke forventes, at Topdanmark vil godkende omkostninger til mediation, hvis de overstiger de skønnede omkostninger til en afgørelse, der i stedet træffes ved domstolsbehandling eller voldgift.

26030.80 Udgifter til ensidigt indhentede specialisterklæringer, hvis det på forhånd er godkendt af Topdanmark.

26030.90 Andre sagsomkostninger, hvis disse på forhånd er godkendt af Topdanmark.

26035 Hvilke omkostninger er ikke dækket?

26035.10 Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen. Omkostninger, der ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

26035.20 Sikredes og ansattes rejse- og opholdsomkostninger eller tabt arbejdsfortjeneste, driftstab eller andet indirekte tab.

26035.30 Skifteomkostninger.

26035.40 Omkostninger i forbindelse med tvangsfuldbyrdelse, arrest, fagedforbud, herunder sikkerhedsstillelse, medmindre disse er afholdt efter aftale med Topdanmark.

26035.50 Forsømmer sikrede - eller den af sikrede valgte advokat - at foretage, hvad der er påkrævet til tvistens rette afgørelse, fx at give møde i retten eller at fremskaffe begæret bevismateriale, eller foretages handlinger, der er urimelige, vanskeliggør eller forsinker sagens gennemførelse, hæfter Topdanmark kun i det omfang, hvori det bliver godtgjort, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger.

26035.60 Omkostninger til sagkyndig beslutning i henhold til paragraf 46 i Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed (AB92).

26040 Erstatning og selvrisko

26040.10 Erstatning bliver betalt for de i 26030 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten.

26040.20 Topdanmarks erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til det beløb, som er nævnt i forsikringsaftalen.
Hvis sagen bliver appelleret, gælder samme beløb som et maksimum for den samlede behandling.
Selvriskoen står i forsikringsaftalen og bliver trukket fra de samlede omkostninger.
Afregning finder sted særskilt efter hver instans og med fradrag af selvrisko for hver instans.

26040.30 Den samlede erstatningsydelse kan inden for et forsikringsår ikke overstige det beløb, som er nævnt i forsikringsaftalen uanset antallet af forsikringsbegivenheder.

26040.40 Fører flere sikrede virksomheder sager, som har fælles oprindelse og opfylder betingelserne i retsplejelovens kapitel 23 for kumulation, gælder ovennævnte regel om maksimumdækning pr. forsikringsbegivenhed og pr. år og om selvrisko for hver enkelt af de sikrede virksomheder. For sikrede deltagere i gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen bliver anvendt, gælder samme regler som for kumulerede sager.

26040.50 Er antallet af sikrede virksomheder i Topdanmark i de i 26040.40 nævnte sager mere end 3, bliver Topdanmarks samlede erstatning og selvrisko begrænset til henholdsvis 3 gange det beløb og 3 gange den selvrisko, som er omtalt i 26040.20. Hvis sagen bliver appelleret gælder et maksimum på 3 gange det beløb, som er omtalt i 26040.20, for den samlede behandling. Afregning finder sted særskilt efter hver instans og med fradrag af selvrisko for hver instans.

26040.60 Har afgørelsen i en tvist virkning for andre end de implicerede sikrede parter, bliver omkostningerne fordelt på alle retligt interesserede, forsikrede såvel som uforsikrede.

26040.70 En tvist hvor flere, der er sikret på samme police, står på samme side, bliver betragtet som én forsikringsbegivenhed. Det samme gælder en tvist mellem sikrede og flere modparter, hvis påstande støtter sig på væsentligt samme faktiske kendsgerninger.

26040.80 Acontoerstatning bliver udlagt for positive udgifter, herunder udlæg til advokatforbindelse, når disse er afholdt. Advokatsalærer bliver betalt, når dom er afsagt, selvom denne dom bliver appelleret. Advokaten skal dog forinden søge tillagte omkostninger inddrevet hos modparten.

26045 Fordeling af omkostninger

26045.10 Sikrede skal give retten alle nødvendige oplysninger, for at retten kan tage stilling til spørgsmålet om tilkendelse af omkostninger hos modparten.

26045.20 Ved forlig, uanset om disse bliver indgået inden- eller udenretligt, skal spørgsmålet om fordeling af sagens omkostninger begæres påkendt af retten eller forelægges Topdanmark til godkendelse, inden bindende aftale bliver indgået. Advokaten skal påse, at rettens omkostningsafgørelse kan kæres i henhold til gældende ret.

26045.30 Ved voldgift forudsætter Topdanmark, at omkostningerne fordeles i overensstemmelse med principperne i retsplejelovens kapitel 30.

26045.40 Eventuelt tillagte omkostninger hos modparten skal komme Topdanmark til gode. Sikrede skal for egen regning søge tillagte omkostninger inddrevet hos modparten. Er sådanne omkostninger uerholdelige, dækker Topdanmark disse omkostninger med fradrag af selvrisiko og indtræder i sikredes ret.

26045.50 Bliver der indgået forlig om betaling af hovedstol, renter og tilkendte omkostninger mod en saldokvittering, skal forligsbeløbet fordeles forholdsmæssigt mellem på den ene side hovedstol og renter og på den anden side tilkendte omkostninger.

26050 Merværdiafgift

26050.10 Merværdiafgift (moms) skal endeligt betales af sikrede i det omfang, denne kan medregne beløbet til den indgåede merværdiafgift i momsregnskabet. Topdanmark fradrager merværdiafgiftsbeløbet ved betaling i henhold til 26040 uden, at de i dette punkt nævnte beløb bliver begrænset.

26055 Forsikringsperioden

26055.10 Dækningen omfatter kun omkostninger ved tvister, hvor søgsmålsgrunden, dvs. de begivenheder og faktiske forhold, som tvisten udspringer af, er opstået samtidig med eller efter dækningens ikrafttræden. Det er en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået inden dækningens ophør, og at kravet bliver rejst i forsikringsperioden.

26060 Valg af advokat

26060.10 Sikrede vælger selv sin advokat blandt medlemmerne af Advokatsamfundet. I gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen anvendes, vælger grupperepræsentanten advokaten.

26060.20 Når Topdanmark har givet tilsagn om retshjælpsdækning, skal advokaten afstå fra at gøre salærkrav m.v. gældende hos sikrede. Dette gælder dog ikke selvrisiko og moms samt eventuelle beløb ud over dækningen samt udgifter, som falder uden for dækningen.

26060.30 Nægter advokaten at afgive erklæring herom, kan der ikke gives retshjælpsdækning. Advokaten har direkte krav mod Topdanmark på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Topdanmark indgå aftale om sit salær med sikrede.

26060.40 Salæret bliver beregnet i overensstemmelse med de retningslinier for sagsomkostninger i borgerlige sager, som domstolene følger.

26060.50 En advokat kan ikke føre sin egen sag.

26060.60 En advokat kan ikke uden Topdanmarks samtykke føre en sag, hvis han har en økonomisk interesse i sikredes virksomhed.

26060.70 Har Topdanmark og sikrede sammenfaldende interesser i tvisten, er advokatvalget overladt til Topdanmark.

26060.80 Eventuelt advokatskifte må ikke fordyre sagen.

26065 Særlige regler for småsager

26065.10 Småsager er sager, der bliver behandlet efter retsplejelovens kapitel 39 - sager med en sagsgenstand på højst 50.000 kr. (beløbsgrænsen gælder fra 1. januar 2008 og bliver ikke indeksreguleret), og anerkendelsessøgsmål.

- 26065.20 Topdanmark kan betinge dækningen af, at en advokat har påtaget sig sagen, se 26060.
- 26065.30 Bortset fra retsafgift og eventuelle udgifter til sagkyndig erklæring, der bliver pålagt af retten, er eventuelle udgifter forud for hovedforhandlingen ikke omfattet af retshjælpsdækningen. Udgifter forbundet med hovedforhandlingen bliver dækket efter reglerne i 26065.60.
- 26065.40 Topdanmark kan til enhver tid betinge dækningen af, at der bliver indleveret anmodning til retten om, at sagens behandling sker efter almindelige procesregler, jf. retsplejelovens paragraf 402.
- 26065.50 En eventuel aftale mellem parterne, om hvorvidt sagens behandling skal ske efter reglerne om småsagsproces eller ej, skal på forhånd godkendes af Topdanmark.
- 26065.60 Eventuelt salær til advokat bliver beregnet i overensstemmelse med landsrettens vejledende salærtakster for hovedforhandlingen i straffesager, jf. retsplejelovens paragraf 408. Selvriskoen udgør 5.000 kr. og bliver ikke indeksreguleret.

26070 Anmeldelse til Topdanmark

- 26070.10 Anmeldelse til Topdanmark skal ske hurtigst muligt.
- 26070.20 Er dækningen ophørt, er det tillige en betingelse, at Topdanmark modtager anmeldelse senest 6 måneder fra dækningens ophør.
- 26070.30 Anmeldelse til Topdanmark skal så vidt muligt indeholde:
- 26070.31 - Angivelse af modparten.
- 26070.32 - Påstand (eventuelt tillige modpartens påstand).
- 26070.33 - Kort sagsfremstilling med angivelse af de anbringender, som påstanden bygger på. Topdanmark kan endvidere, når det er nødvendigt af hensyn til sagens belysning, forlange dokumenter og bevisligheder forelagt. Endelig vil Topdanmark kunne forlange en juridisk begrundelse for påstanden.
- 26070.34 - Oplysning om, hvilke processkridt af udgiftskrævende art, der planlægges eller undtagelsesvis måtte være indledt.
- 26070.35 - Advokatens erklæring om, at denne med hensyn til salærkrav m.v. vil holde sig til Topdanmark.
- 26070.36 - I gruppesøgsmål, hvor tilmeldingsmodellen bliver anvendt, indleverer grupperepræsentantens advokat ud over de i 26070.31 - 26070.35 nævnte oplysninger desuden en liste med oplysninger om navn og retshjælpsforsikring for hver af de enkelte gruppe-medlemmer i gruppesøgsmålet.
- 26070.37 - I småsager indleverer sikrede selv anmeldelse på Topdanmarks standardblanket for småsager.
- 26070.40 Under sagens behandling giver advokaten Topdanmark underretning om processkridt af omkostningsmæssig betydning.

26075 Generelle vilkår

- 26075.10 Retshjælpsdækningen følger erhvervsforsikringen og de for denne gældende vilkår i det omfang, de kan finde anvendelse og ikke er fraveget ved disse vilkår.

26500 Retshjælp (andelsbolig- og ejerlejlighedsforening)

Gælder, hvis dækningen er oprettet ifølge forsikringsaftalen.

Indledning

Formålet med dækningen er at betale sagsomkostninger ved retstvister, der kan indbringes for danske domstole eller voldgiftsretter, og som afgøres efter dansk ret.

Ved tvister forstås konkrete aktuelle konflikter, som kan danne et rimeligt grundlag for et civilretligt søgsmål. Forsikringen betaler ikke for almindelig advokatrådgivning.

Der dækkes kun, når en advokat har påtaget sig sagen. Advokaten skal indlevere anmeldelse til Topdanmarks retshjælpsafdeling, så snart denne har påtaget sig sagen - og inden yderligere skridt foretages. Advokaten kan dog straks foretage skridt, som ikke tåler opsættelse.

Ordforklaring til *-markerede ord findes i punkt 26599.

26510 Hvem er sikret?

26510.10 Sikrede på retshjælpsforsikringen er den andelsbolig/ejerlejlighedsforening, der er nævnt i forsikringsaftalen.

26520 Hvilke tvister er dækket?

26520.10 Tvister* opstået i forbindelse med ejendommens og foreningens drift.

26520.20 Tvister* der efter sin art vil kunne behandles af en dansk domstol efter retsplejelovens regler om civile* sager. Dækningen omfatter også tvister* af denne art, som efter parternes aftale i stedet behandles ved voldgift*.

26520.30 Topdanmark skal - på det foreliggende grundlag - udtale sig om, hvorvidt tvisten* efter sin art er dækket af forsikringen eller ikke. Topdanmark har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed.

26525 Hvilke tvister er ikke dækket?

26525.10 Tvister* med myndigheder i skatte- og afgiftsspørgsmål. Andre tvister* med offentlige myndigheder, hvis den øverste administrative myndigheds realitetsafgørelse ikke kan påkendes af de almindelige domstole.

26525.20 Tvister* mellem foreningen og foreningens bestyrelse, ansatte og administrator.

26525.30 Tvister* der opstår i forbindelse med eller efter sikredes betalingsstandsning*, akkord*, gældssanering*, likvidation* eller konkurs*.

26525.40 Inkassosager* rejst af eller mod sikrede, medmindre sådanne på grund af indsigelser mod fordringens rigtighed og størrelse udvikler sig til en tvist*, og enten bliver indbragt for en almindelig domstol i Danmark eller efter parternes aftale i stedet bliver behandlet ved voldgift* i Danmark.

26525.50 Injurie- og bødesager.

26525.60 Straffesager - bortset fra omkostninger ved civile retlige spørgsmål, der bliver afgjort i forbindelse med straffesagen.

26525.70 Tvister* i forbindelse med investering i værdipapirer eller anden formueforvaltning.

26525.80 Tvister* som er eller ville være omfattet af en på almindelige danske betingelser oprettet erhvervs- og/eller produktansvarsforsikring eller bestyrelsesansvarsforsikring.

26525.90 Tvister* mellem de enkelte medlemmer af foreningen og andre parter. Sådanne tvister* vil ofte være dækket under en familie- eller hus- og grundejerforsikring.

- 26526 Tvister* som bliver behandlet ved et godkendt klagenævn. Sikrede er forpligtet til først at benytte denne mulighed. Omkostninger ved en sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket.
Undtagelserne i 26525.10 - 26526 gælder både ved sag i første og senere instans.

26530 Hvilke omkostninger er dækket?

- 26530.10 Egne sagsomkostninger.
- 26530.20 Omkostninger til modpart, hvis disse er pålagt sikrede under en rets- eller voldgiftssag* eller er godkendt af Topdanmark.
- 26530.30 Udgifter til syn og skøn, som under en rets- eller voldgiftssag er udmeldt af retten.
- 26530.40 Udgifter til syn og skøn efter retsplejelovens kapitel 32, eller udmeldt af vedkommende voldgiftsinstitut/ret, når udmeldelsen på forhånd er godkendt af Topdanmark, eller når resultatet af syns- og skønsrapporten giver sikrede rimelig grund til at fortsætte sagen.
- 26530.50 Udgifter til ensidigt indhentede specialisterklæringer, hvis det på forhånd er godkendt af Topdanmark.
- 26530.60 Andre sagsomkostninger, hvis de på forhånd er godkendt af Topdanmark.

26535 Hvilke omkostninger er ikke dækket?

- 26535.10 Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen. Omkostninger, der ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.
- 26535.20 Sikredes rejse- og opholdsomkostninger eller tabt arbejdsfortjeneste, driftstab eller andet indirekte tab.
- 26535.30 Udgifter til almindelig advokatrådgivning.
- 26535.40 Omkostninger til oversættelse.
- 26535.50 Omkostninger til responsa om gældende ret.
- 26535.60 Omkostninger i forbindelse med tvangsfuldbyrdelse*, arrest*, fogedforbud, herunder sikkerhedsstillelse, medmindre disse er afholdt efter aftale med Topdanmark.
- 26535.70 Forsømmer sikrede - eller den af sikrede valgte advokat - at foretage, hvad der er påkrævet til tvistens* rette afgørelse, fx at give møde i retten eller at fremskaffe begæret bevismateriale, eller bliver der foretaget handlinger, der er urimelige, vanskeliggør eller forsinker sagens gennemførelse, hæfter Topdanmark kun i det omfang, hvori det bliver godtgjort, at forsømmelsen har været uden indflydelse på sagens omkostninger.
- 26535.80 Er omkostninger i forbindelse med en tvist* om erstatningskrav mod sikrede dækket eller kunne de være dækket af en ansvarsforsikring, bliver disse omkostninger ikke dækket af retshjælpsforsikringen, heller ikke i tilfælde af, at dækningssummen på ansvarsforsikringen er brugt op.
- 26535.90 Omkostninger til sagkyndig beslutning i henhold til paragraf 46 i Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed (AB92).

26540 Erstatning og selvrisiko

- 26540.10 Erstatning bliver betalt for de i 26530 nævnte omkostninger med fradrag af de omkostninger, der opnås betalt af modparten.
- 26540.20 Topdanmarks erstatningspligt er for én forsikringsbegivenhed begrænset til det beløb, som er nævnt i forsikringsaftalen.
Hvis sagen bliver appelleret, gælder samme beløb som et maksimum for den samlede behandling.
Selvriskoen står i forsikringsaftalen og bliver trukket fra de samlede omkostninger.
Afrekning finder sted særskilt efter hver instans og med fradrag af selvrisiko for hver instans.
- 26540.30 Fører flere sikrede sager, som har fælles oprindelse og opfylder betingelserne i retsplejelovens kapitel 23 for kumulation*, gælder ovennævnte regel om maksimumdækning og om selvrisiko for hver enkelt af de sikrede.
- 26540.40 Er antallet af sikrede i Topdanmark mere end 3, bliver Topdanmarks samlede erstatning og selvrisiko begrænset til henholdsvis 3 gange det beløb og 3 gange den selvrisiko, som er omtalt i 26040.20. Hvis sagen bliver appelleret gælder et maksimum på 3 gange det beløb, som er omtalt i 26540.20, for den samlede behandling. Afregning finder sted særskilt efter hver instans og med fradrag af selvrisiko for hver instans.
- 26540.50 Er nogle af sagens parter uden retshjælpsdækning, fordeles omkostningerne ligeligt på alle parter - forsikrede såvel som uforsikrede.
- 26540.60 En tvist*, hvor flere, der er sikret ved samme police, står på samme side, bliver betragtet som én forsikringsbegivenhed. Det samme gælder en tvist* mellem sikrede og flere modparter, hvis påstande støtter sig på væsentligt samme faktiske kendsgerninger.
- 26540.70 Ácontoerstatning bliver lagt ud for positive udgifter, herunder udlæg til advokatforbindelse, når disse er afholdt. Advokatsalærer bliver betalt, når dom er afsagt, selvom denne dom bliver appelleret. Advokaten skal dog forinden søge tillagte* omkostninger inddrevet hos modparten. Selvrisikobeløbet bliver trukket fra over for advokaten.

26545 Fordeling af omkostninger

- 26545.10 Sikrede skal give retten alle nødvendige oplysninger, for at retten kan tage stilling til spørgsmålet om tilkendelse af omkostninger hos modparten.
- 26545.20 Ved forlig, uanset om disse bliver indgået inden- eller udenretligt, skal spørgsmålet om fordeling af sagens omkostninger begæres påkendt af retten eller forelægges Topdanmark til godkendelse, inden bindende aftale bliver indgået. Advokaten skal påse, at rettens omkostningsafgørelse kan kæres* i henhold til gældende ret.
- 26545.30 Ved voldgift* forudsætter Topdanmark, at omkostningerne bliver fordelt i overensstemmelse med principperne i retsplejelovens kapitel 30.
- 26545.40 Eventuelt tillagte* omkostninger hos modparten skal komme Topdanmark tilgode. Sikrede skal for egen regning søge tillagte* omkostninger inddrevet hos modparten. Er sådanne omkostninger uerholdelige, dækker Topdanmark disse omkostninger med fradrag af selvrisiko og indtræder i sikredes ret.
- 26545.50 Bliver der indgået forlig om betaling af hovedstol, renter og tilkendte omkostninger mod en saldokvittering, skal forligsbeløbet fordeles forholdsmæssigt mellem på den ene side hovedstol og renter og på den anden side tilkendte omkostninger.

26550 Merværdiafgift

- 26550.10 Merværdiafgift (moms) skal endeligt betales af sikrede, i det omfang denne kan medregne beløbet til den indgåede merværdiafgift i momsregnskabet. Topdanmark trækker merværdiafgiftsbeløbet fra ved betaling i henhold til 26540.20, uden at de i dette punkt nævnte beløb bliver begrænset.

26555 Forsikringsperioden

26555.10 Dækningen omfatter kun omkostninger ved tvister*, hvor søgsmålsgrunden, dvs. de begivenheder og faktiske forhold, som tvisten* udspringer af, er opstået samtidig med eller efter dækningens ikrafttræden. Det er en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået, inden dækningens ophør.

26560 Valg af advokat

26560.10 Sikrede vælger selv sin advokat blandt medlemmerne af Advokatsamfundet.

26560.20 Når Topdanmark har givet tilsagn om retshjælpsdækning, skal advokaten afstå fra at gøre salærkrav m.v. gældende hos sikrede. Dette gælder dog ikke selvrisko og moms samt eventuelle beløb ud over dækningen samt udgifter, som falder uden for dækningen.

26560.30 Nægter advokaten at afgive erklæring herom, kan der ikke gives retshjælpsdækning. Advokaten har direkte krav mod Topdanmark på forsikringsydelsen og kan ikke med bindende virkning for Topdanmark indgå aftale om sit salær med sikrede.

26560.40 Salæret bliver beregnet i overensstemmelse med de retningslinier for sagsomkostninger i borgerlige sager*, som domstolene følger.

26560.50 En advokat kan ikke uden Topdanmarks samtykke føre en sag, hvis han har en økonomisk interesse i den sikrede forening-/ejendom.

26560.60 Har Topdanmark og sikrede sammenfaldende interesser i tvisten*, er advokatvalget overladt til Topdanmark.

26560.70 Eventuelt advokatskifte må ikke fordyre sagen.

26565 Anmeldelse til Topdanmark

26565.10 Anmeldelse til Topdanmark skal ske hurtigst muligt.

26565.20 Er dækningen ophørt, er det tillige en betingelse, at Topdanmark modtager anmeldelse senest 6 måneder fra dækningens ophør.

26565.30 Anmeldelse til Topdanmark skal så vidt muligt indeholde

26565.31 - Angivelse af modparten.

26565.32 - Påstand (eventuelt tillige modpartens påstand).

26565.33 - Kort sagsfremstilling med angivelse af de anbringender, som påstanden bygger på. Topdanmark kan endvidere, når det er nødvendigt af hensyn til sagens belysning, forlange dokumenter og bevisligheder forelagt. Endelig vil Topdanmark kunne forlange en juridisk begrundelse for påstanden.

26565.34 - Oplysning om, hvilke processkridt af udgiftskrævende art, der planlægges eller undertagelsesvis måtte være indledt.

26565.35 - Advokatens erklæring om, at denne med hensyn til salærkrav mv. vil holde sig til Topdanmark.

26565.40 Under sagens behandling giver advokaten Topdanmark underretning om processkridt* af omkostningsmæssig betydning.

26570 Generelle vilkår

26570.10 Retshjælpsdækningen følger ejendomsforsikringen, og de for denne gældende vilkår i det omfang, de kan finde anvendelse og ikke særligt er fraveget ved nærværende vilkårstillæg.

26599 Ordforklaring i alfabetisk orden

Akkord

En skyldners aftale med sine kreditorer om eftergivelse eller henstand med en del af hans gæld.

Arrest

Et retsmiddel der tages i brug for at sikre, at en skyldner senere kan betale sin gæld, idet han ved arresten bliver uberettiget til at disponere over de ting, der er gjort arrest i.

Betalingsstandsning

Generelt ophør med frivillig betaling af gæld som følge af, at man ikke mener sig i stand til at opfylde sine forpligtelser.

Borgerlige eller civile sager

I modsætning til straffesager.

Gældssanering

Ordning, hvor en skyldner opnår nedsættelse, bortfald eller henstand med hele sin gæld. Skifteretten tager stilling til, om en skyldner kan opnå gældssanering.

Inkassosager

Sager, hvor der ikke er tvivl om, at en person skylder penge. Der er altså ikke nogen tvist, se under dette ord.

Konkurs

En ordning, hvor en skyldners formue fratages ham for at blive uddelt ligeligt blandt hans kreditorer.

Kumulation

Det forhold, at flere krav eller flere parter samles under samme retssag.

Kære

Et andet udtryk for anke eller klage.

Likvidation

Afvikling af et aktie- eller anpartsselskab, uden konkurs.

Processkridt

Tiltag under en retssag, fx en beslutning om at iværksætte et syn og skøn, eller at inddrage en anden part i sagen, eller lignende.

Syn og skøn

Sagkyndiges vurdering af et bestemt forhold, fx en mangel ved en genstand eller en fast ejendom. Syn og skøn kan udmeldes af retten under en retssag, se 26530.30, eller uden at der er indledt en retssag, fx for at give mulighed for at vurdere, om der er grundlag for at anlægge sag, se 26530.40.

Tillagte omkostninger

Omkostninger under en rets- eller voldgiftssag, som en part ifølge rettens afgørelse skal have betalt af modparten.

Tvangsfuldbyrdelse

De handlinger, der skal til for at et tilgodehavende der er tilkendt ved dom eller voldgift, bliver inddrevet.

Twist

En konflikt, som med rimelighed kan danne grundlag for at rejse en retssag.

Voldgift

I stedet for at lade de almindelige domstole afgøre en sag, kan man nedsætte en voldgift, hvor parterne som regel selv bestemmer, hvilke personer der skal afgøre sagen.

